

Om curlinggudstjänster och porten till Guds rike

*O Gud, gör dörren till detta hus vid nog att ta emot alla som längtar efter kärlek och gemenskap, trång nog att utestänga all avund, högfärd och trätlystnad. Gör dess tröskel så slät att den inte blir en stötesten för barn eller vilsna fötter, men så hög och stark att den tvingar frestarens makt tillbaka. Gud, låt dörren till detta hus bli en port till ditt eviga rike. Amen
(En liten bönbok 127. Ur Uncommon Prayers)*

Den som besökt födelsekyrkan i Betlehem har kanske förvånats över att porten är så låg och trång. En vuxen får ödmjukt böja sig djupt för att komma in. Murverket runt porten vittnar om att ingången tidigare varit mycket större men krympts till ett minimum. Under orostider tvingades man till detta för att hindra ryttarskaror och trupper från att tränga sig in. Ungefär samma funktion fyller vår tids betonglejon och andra farthinder på utsatta platser i våra städer.

Av liknande skäl var trösklarna ofta höga och dörrarna låga i gamla hus. Kylan, vinden, mössen och andra objudna gäster skulle hindras att ta sig in. Men även den inbjudne gästen, som välkomnades, tvingades att böja sig ner, ta av hatten och försiktigt kliva in över tröskeln.

Den som visar sådan ödmjukhet i Guds hus är värd att hedras.

I den ortodoxa Chrysostomosliturgin ropar diakonen före eukaristin: »*Alla I som ären katekumener, träden ut! Må ingen av katekumenerna vara tillstädes. I troende, låtom oss åter och åter bedja till Herren*». Och lite senare kommer ropet: »*Dörrarna, dörrarna! Låt oss vara uppmärksamma i vishet!*»

Öppna dörrar? Eller låsta? Fler och fler kyrkportar hålls låsta. Kyrkobyggnaden har blivit direkt svårtillgänglig. Vad hjälper det då att kyrkor och andra offentliga byggnader förses med ramper och dörröppnare och att trösklarna tas bort? Även för den som har funktionshinder ska det vara lätt att ta sig in. Det är gott och väl – om bara dörrarna inte vore låsta.

Samtidigt finns en strävan att kyrkans gudstjänster ska vara öppna och lättillgängliga till den grad att de blir haltlösa. Ändå är det ofta en anledning till att stå kvar som medlem i Svenska kyrkan att man vill bevara kyrkobyggnaderna, de heliga rummen, och då inte bara för att de är kulturhistoriskt intressanta utan också därför att de är stillhetens oaser, andningshål för stressade, rum som öppnar för det oanade.

Paradoxen är uppenbar. De låsta kyrkportarna skapar en barriär till det heliga rummet. De feel-good-anpassade gudstjänsterna devalverar känslan för det heliga. Ambitionen att skapa strömlinjeformade liturgier är i en mening vällovlige men i en annan mening förödande. Om vi av iver att vara tillmötesgående gör det alltför slapt att möta det heliga, så öppnar vi kanske samtidigt för vad den inledande bönen varnar för – avund, högfärd, trätlystnad, frestarens makt – och förvandlar gudstjänsten till något näst intill profant.

I ängslan över att förlora ännu fler än de som redan lämnat Guds hus och smällt igen kyrkdörren bakom sig, har strävan blivit att göra gudstjänstbesöken enklare, mer kravlösa, lättsamma och underhållande. Men är curlinggudstjänster en vettig lösning? Leder de vidare till levande tro? För vem vill ha en gudstjänst som inte väger mer än en

virvlande fjäder, där Mysteriet är bortrationaliserat och Kyrkans tro döljs under drivor av floskler?

Men trots detta är kyrkans största problem inte trånga portar, höga trösklar eller uråldriga liturgier utan i stället de osynliga hinder som stänger dörren för sökarna och även, tycks det, för dem »*som längtar efter kärlek och gemenskap och för barn och vilsna fötter*». Varför ses inte kyrkdörren längre som porten till Guds rike så att den lockar åtminstone någon? Varför ser så få i dag kyrkorummet och kyrkan som ett andligt hem, som en ingång till Guds rikets gemenskap? Vilka är de trösklar som är så svåra att kliva över? Att få svar på dessa frågor och att på allvar söka vägar att förverkliga det, som vi ber om i bönen *Porten till Guds Rike*, är ett av vår kyrkas viktigaste uppdrag.

Genom kyrkokansliets försorg har det gjorts noggranna prognoser för kyrkotillhörighet och gudstjänstdeltagande de närmaste decennierna. Siffrorna är alarmerande. När den generation som nu är 60+ har gjort sitt och åter blivit till stoft finns inte många kvar. Det är förmodligen inget större fel på prognoserna, men ett handlingsprogram saknas för att möta det till synes oundvikliga. När och varför blev mission något misstänkliggjort, evangelium något frånstötande, fromhet något skumt och gudstjänst något onyttigt? När och hur blev yoga och mindfulness mera andliga och eftertraktade riter för att finna det gudomliga och livets mening, än gudstjänst och tillbedjan?

Någon lär protestera: »Men visst görs det något! Tänk hur många det är som arbetar och sliter i Guds vingård!» Visst bär några dagens tunga och solens hetta. Visst görs satsningar på evangelisationsprogram av alla de slag – katekumenatet, pilgrim, våga vara kyrka, nya sätt att vara kyrka med flera. Allt detta har varit bra och lärorikt men har inte lett till att kyrkporten öppnats i någon större utsträckning. Ännu återstår mycket för att uppmaningen i adventspsalmen ska bli verklighet: »Gör porten hög, gör dörren bred, och djupt i stoftet böj dig ned: din Gud och Frälsare det är som på ditt hjärta klappar här.» Vidöppen för Kristus, ödmjukhet i mötet.

Det krävs en motrörelse mot Svenska kyrkans inre sekularisering. Möjligheterna och resurserna finns, ekonomin är ännu stabil, kyrkan är i huvudsak rikstäckande, förtroendet från allmänheten är stort. Vad är det då som saknas? Kan det vara sådant som att när människor längtar efter försoningens ord möts de av trendigt twittrande? Att när man bär en andlig hunger får man lyssna till diskussioner om könsidentiteter? När man söker hållbara svar för att orka leva erbjuds man att söka sin egen sanning?

Vid stora olyckor tillsätts en haverikommission för att, utan hänsyn till de ansvariga, utreda orsaken. Sanningen kan vara smärtsam men är alltid bättre än lögn och förljugenhet. Det är hög tid för en Svenska kyrkans haverikommission.

Vi får vare sig hemfalla åt övertro på vår mänskliga förmåga att på egen hand utföra underverk – där Herrens Ande inte är med är arbetet fåfängt – eller att fastna i något slags defaitism, att det är kört och att kyrkan saknar framtid. En kyrka som mot alla odds har levt i 2000 år bör också ha framtiden för sig.

Vi är färre men inte ensamma. Vi är slagna men inte utplånade. Låt oss med all kraft arbeta för att dörren till Guds hus ska bli porten till hans eviga rike.